

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭНЕРГЕТИКА
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ЭНЕРГЕТИКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ., Қабанбай батыр даңғ. 19, «А» блогы
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

010000, г. Нур-Султан, пр. Кабанбай батыра 19, блок «А»
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

№

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына

2022 жылғы 27 сәуірдегі № ДЗ-146 хатқа

Құрметті Депутаттар!

Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі (бұдан әрі – Министрлік) электр энергетикасы саласына қатысты жоғарыда көрсетілген депутаттық сауалды қарап, мынаны хабарлайды.

Энергетикалық жүйелердің басым бөлігі өткен ғасырдың 60-70-ші жылдары енгізілген. Генерация секторындағы негізгі шығындар оларды жұмыс жағдайында ұстауға бағытталады.

Электр станцияларының электр энергиясын өндіруге арналған шекті тарифтерге салынған жөндеу науқандарына арналған шығыстардың жол берілетін деңгейлері қажетті қажеттіліктерді толық көлемде жаба алмайды.

Сонымен қатар, электр энергиясын өндіруге шекті тарифтің шамамен 60%-ын энергия өндіруші ұйымдардан отын сатып алуға және тасымалдауға, импорттық материалдарды, қосалқы бөлшектер мен жабдықтарды, салық төлемдері мен экологиялық алымдарды сатып алуға байланысты шығындар алатынын хабарлаймыз.

Энергия өндіруші ұйымдарға тәуелсіз шығындардың жыл сайынғы өсуіне байланысты электр энергиясын өндіруге шекті тарифтерді ұлғайту қажеттілігі туындайды.

Шекті тарифтерді уақтылы түзету Қазақстан Республикасының тұтынушыларын сенімді және үздіксіз энергиямен жабдықтау үшін энергетикалық жабдықты жөндеу жұмыстарының қажетті көлемінің орындалуын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 730 қаулысымен бекітілген «Қазақстандықтардың әл-ауқатын арттыруға бағытталған орнықты экономикалық өсу» ұлттық жобасына сәйкес энергетика саласын дамыту бойынша мынадай міндеттер көзделеді:

- экономиканың тұрақты даму талаптарына жауап беретін энергетикалық кешенді жаңғырту;
- жаһандық энергетикалық қауіпсіздік;
- әртараптандырылған және инновациялық экономика құру;
- өнеркәсіп секторларында мамандандырылған факторлар мен нарықтық жағдайлар жасау;
- жаңа генерациялау көздерін, оның ішінде жаңартылатын энергия көздерін пайдалану объектілерін енгізу;
- тұрақты экономикалық даму, активтердің, инфрақұрылым мен институттардың қауіпсіздігі.

2021 жылғы 26 мамырда Мемлекет басшысының қатысуымен электр энергетикасы саласын дамыту мәселелері жөнінде кеңес өткізілді, оның қорытындысы бойынша бірқатар тапсырмалар берілді.

Энергия көздеріне ауқымды техникалық аудит жүргізу және электр энергиясын генерациялау объектілерінің цифрлық картасын қалыптастыру мәселелері жөніндегі тапсырма шеңберінде Министрлік энергия көздеріне техникалық аудит жүргізу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірледі.

Жоспарда жалпы паспорттау және электр энергиясын генерациялау объектілерінің цифрлық картасын қалыптастыру жолымен энергия көздерінің камералдық техникалық аудитін жүргізу, есеп жасай отырып, энергия көздерінің техникалық аудитін жүргізу көзделеді.

Өз кезегінде, энергия беруші ұйымдар табиғи монополиялар субъектілері ретінде табиғи монополиялар саласындағы заңнамаға сәйкес инвестициялық бағдарлама шеңберінде электр желісі шаруашылығын жаңғыртуды, реконструкциялауды, жаңартуды, қолдауды жүзеге асырады.

Желілерді жаңғырту бойынша жұмыс жыл сайын және жоспарлы түрде жүргізіледі, бірақ энергия беруші ұйымдардың қаражатының шектеулі болуына байланысты қысқа мерзімде электр желілерін жаңғыртуды жүргізу мүмкін емес.

Бұл ретте, бүгінгі таңда энергия беруші ұйымдардың 70%-дан астамы жеке меншікте, осыған байланысты, бюджеттік бағдарламалар шеңберінде жеке энергия беруші ұйымдардың электр желілік шаруашылығын дамыту және жаңғырту жөніндегі жобаларды іске асыруды қаржыландыруды қарау мүмкін емес.

Министрлік Дүниежүзілік Банктің гранттық көмегі аясында энергия өндіруші және энергия беруші ұйымдарға техникалық аудит жүргізу бойынша жұмысты бастады. Бұл жұмысты екі кезеңде, бірінші кезеңде электр станцияларының аудитін жүргізу және екінші кезеңде электр желілері ұйымдары жүзеге асыру болжанып отыр.

Бүгінгі күні Дүниежүзілік банкпен осы жұмысты жүргізуге техникалық тапсырма келісілді, қазіргі уақытта банк осы қызметте халықаралық тәжірибесі бар сарапшыларды іздестіру бойынша жұмысты бастады, бұдан

басқа бұл жұмысқа электр энергетикасы саласында үлкен өндірістік тәжірибесі бар жергілікті тәуелсіз сарапшылар тартылатын болады.

Осы жұмыстың қорытындылары энергия кәсіпорындарының негізгі жабдығының нақты техникалық жай-күйін айқындайтын болады, жаңғыртуды және реконструкциялауды жүргізу үшін қажетті энергия үнемдеу мен энергия тиімділігіне бағытталған техникалық ұсынымдар әзірленеді.

ЖЭК дамыту мәселесі бойынша келесіні хабарлаймыз.

Соңғы жылдары әлемдік практикаларды ескере отырып, сондай-ақ ЖЭК дамыту бойынша жүйелі шаралар қабылдауға бағытталған мемлекеттік саясатты белсенді жүргізу жолымен ЖЭК секторындағы инвестициялық ахуалды жақсарту бойынша елеулі қадамдар жасалды.

Қазіргі уақытта республикада белгіленген қуаты **2065 МВт** болатын **136 ЖЭК объектісі** жұмыс істейді:

- қуаттылығы **684 МВт** жел электр станцияларының **40 нысаны**;
- қуаттылығы **1093 МВт** күн электр станцияларының **51 нысаны**;
- қуаттылығы **280 МВт** болатын **40** су электр станциясы **нысаны**;
- қуаттылығы **8 МВт** болатын **5** биоэлектростанция **нысаны**.

2021 жылы жалпы қуаты 393 МВт болатын 19 нысан пайдалануға берілді.

2022 жылғы 1 тоқсанның қорытындысы бойынша жаңартылатын энергетика объектілері өндірген электр энергиясының көлемі **933,07 млн.кВтс.** құрады (ЖЭС – 544,99 млн.кВтс; КЭС – 278,02 млн. кВтс; СЭС – 109,66 млн. кВтс.; БиоЭС – 0,4 млн. кВтс) немесе электр энергиясын өндірудің жалпы көлемінің 3,03%-ы, бұл 2021 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда 14,6%-ды құрайды.

2025 жылға дейін қуаты 1074 МВт ЖЭК 53 жобасын пайдалануға беру жоспарлануда.

Анықтама:

- қуаттылығы 129,77 МВт 19 су электр станциясы;
- қуаттылығы 812,39 МВт 23 жел электр станциясы;
- қуаттылығы 116,95 МВт 7 күн электр станциясы;
- қуаттылығы 15,35 МВт 4 БиоЭС.

Аталған жобаларды іске асыру шеңберінде шамамен 600 млрд.теңге инвестициялар тартылатын болады, қосымша 3,5 млрд. кВтсағ жасыл энергия өндіру және 6 000 уақытша және 600 тұрақты жұмыс орындарын құру.

Ағымдағы жылы жалпы қуаты 290,6 МВт ЖЭК 10 объектісін іске асыру жоспарланып отыр.

Қосымша: 1 парақ

Министр

Б. Ақшолақов

КАЗАХСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭНЕРГЕТИКА
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ЭНЕРГЕТИКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ., Қабанбай батыр даңғ. 19, «А» блогы
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

010000, г. Нур-Султан, пр. Кабанбай батыра 19, блок «А»
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

№

Депутатам Мажилиса Парламента
Республики Казахстан

На № ДЗ-146 от 27 апреля 2022 года

Уважаемые Депутаты!

Министерство энергетики Республики Казахстан (далее – Министерство), рассмотрев вышеуказанный депутатский запрос касательно электроэнергетической отрасли, сообщает следующее.

Большая часть энергетических систем введена в 60-70-х годах прошлого столетия. Основные затраты в секторе генерации направляются на поддержание их в рабочем состоянии.

Допустимые уровни расходов на ремонтные кампании, заложенные в предельных тарифах на производство электрической энергии электростанций, не в полной мере покрывают необходимые потребности.

Вместе с тем сообщаем, что порядка 60% от уровня предельного тарифа на производство электрической энергии занимают независимые от энергопроизводящих организаций затраты, связанные с приобретением и транспортировкой топлива, покупкой импортных материалов, запчастей и оборудования, налоговых платежей и экологических сборов.

В связи с ежегодным ростом независимых от энергопроизводящих организаций затрат возникает необходимость увеличения предельных тарифов на производство электрической энергии.

Своевременная корректировка предельных тарифов позволяет обеспечить выполнение необходимых объемов ремонтных работ энергетического оборудования для надежного и бесперебойного энергоснабжения потребителей Республики Казахстан.

Согласно национальному проекту «Устойчивый экономический рост, направленный на повышение благосостояния казахстанцев», утвержденному Постановлением Правительства Республики Казахстан от 12 октября 2021 года № 730, развитие энергетической отрасли предусматривается по следующим задачам:

- модернизация энергетического комплекса, отвечающего требованиям устойчивого развития экономики;
- глобальная энергетическая безопасность;

- построение диверсифицированной и инновационной экономики;
- создание специализированных факторов и рыночных условий в секторах промышленности;
- внедрение новых источников генерации, в том числе объектов по использованию возобновляемых источников энергии;
- устойчивое экономическое развитие, безопасность активов, инфраструктуры и институтов.

26 мая 2021 года с участием Главы Государства проведено совещание по вопросам развития электроэнергетической отрасли, по итогам которого был дан ряд поручений.

В рамках поручения по вопросам проведения масштабного технического аудита энергоисточников и формирования цифровой карты объектов генерации электроэнергии, Министерством разработан План мероприятий по проведению технического аудита энергоисточников (далее – План).

Планом предусматривается проведение камерального технического аудита энергоисточников путем всеобщей паспортизации и формирования цифровой карты объектов генерации электроэнергии, проведение технического аудита энергоисточников с составлением отчета.

В свою очередь, энергопередающие организации как субъекты естественных монополий осуществляют модернизацию, реконструкцию, обновление, поддержание электросетевого хозяйства в рамках инвестиционных программ согласно законодательству в сфере естественных монополий.

Работа по модернизации сетей ведется ежегодно и планомерно, но ввиду ограниченности средств у энергопередающих организаций проведение модернизации электрических сетей в короткие сроки не представляется возможным.

При этом, на сегодня более 70% энергопередающих организаций находятся в частной собственности в связи с чем, рассмотреть финансирование реализации проектов по развитию и модернизации электросетевого хозяйства частных энергопередающих организаций в рамках бюджетных программ не представляется возможным.

Министерством в рамках грантовой помощи Всемирного банка начата работа по проведению технического аудита энергопроизводящих и энергопередающих организаций. Данную работу предполагается осуществить в два этапа, на первом проведение аудита электростанций и вторым этапом электросетевые организации.

На сегодня согласовано с Всемирным банком техническое задание на проведение данной работы, в настоящее время Банком начата работа по поиску экспертов имеющих международный опыт в данной деятельности, кроме того к данной работе также будут привлечены местные независимые эксперты имеющие большой производственный опыт в электроэнергетической сфере.

Итогами данной работы будет определение реального технического

состояния основного оборудования энергопредприятий, будут подготовлены технические рекомендации необходимые для проведения модернизации и реконструкции направленные на энергосбережение и энергоэффективность.

По вопросу развития ВИЭ сообщаем следующее.

За последние годы предприняты существенные шаги по улучшению инвестиционного климата в секторе ВИЭ с учетом мировых практик, а также путем активного проведения государственной политики, направленной на принятие системных мер по развитию ВИЭ.

В настоящее время в Республике действуют **136** объекта ВИЭ, установленной мощностью **2065 МВт**:

- **40 объектов** ветровых электростанций мощностью – **684 МВт**;
- **51 объектов** солнечных электростанций мощностью – **1093 МВт**;
- **40 объектов** гидроэлектростанций мощностью – **280 МВт**;
- **5 объектов** Биоэлектростанций мощностью – **8 МВт**.

В 2021 году было введено в эксплуатацию 19 объектов суммарной мощностью 393 МВт.

По итогам 1 квартала 2022 года объем электроэнергии, выработанный объектами возобновляемой энергетики, составил **933,07 млн.кВт.ч** (ВЭС – 544,99 млн.кВтч; СЭС – 278,02 млн.кВтч; ГЭС - 109,66 млн.кВт; БиоЭС – 0,4 млн.кВтч) или 3,03% из общего объема производства электрической энергии, что составляет 14,6% увеличения по сравнению с аналогичным периодом 2021 года.

До 2025 года планируется ввод в эксплуатацию 53 проектов ВИЭ мощностью 1074МВт.

Справочно:

- 19 гидроэлектростанций мощностью 129,77 МВт;
- 23 ветровых мощностью 812,39 МВт;
- 7 солнечных станций мощностью 116,95 МВт;
- 4 БиоЭС мощностью 15,35 МВт.

В рамках реализации указанных проектов будут привлечены порядка 600 млрд. тенге инвестиций, выработка дополнительных 3,5 млрд.кВтч зеленой энергии, и создание 6 000 временных и 600 постоянных рабочих мест.

В текущем году планируются реализация 10 объектов ВИЭ суммарной мощностью 290,6 МВт.

Приложение на 1 листе

Министр

Б. Акчулаков